

**TÁJÉKOZTATÓ
Nádasd Község
KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁRÓL
2015.**

Nádasd Községi Önkormányzat

I. Bevezető

A környezet védelméről szóló módosított 1995. évi LIII. Törvény határozza meg a magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait. A törvény kiemelt jelentőséget tulajdonít az ember és környezete harmonikus kapcsolata kialakításának, valamint a fenntartható fejlődés környezeti feltételei biztosításának. A törvény előírja a Nemzeti Környezetvédelmi Program kidolgozását és ezzel összhangban a helyi környezetvédelmi programok elkészítését. Ezen törvényi kötelezettségnek eleget téve Nádasd Községi Önkormányzat elkészítette a település Környezetvédelmi Programját, melyet a képviselő-testület a Települési Rendezési Tervében fogadott el a 4/2010.(V.14.) sz. rendeletében, melyet a 62/2010 (V.13.) határozattal fogadott el. A Program készítésekor a Nemzeti Környezetvédelmi Programban meghatározott elemeket, valamint az önállóan kezelt hatótényezőket vizsgáltuk. A célok, valamint a feladatok meghatározásánál megpróbáltunk tekintettel lenni a település lehetőségeire és adottságaira. A környezetvédelmi program célkitűzései, a feladatok meghatározásának felülvizsgálatával folyamatosan változik a település környezeti állapota. Ezért minden évben szükséges a környezeti állapot értékelése.

II. Felszíni és felszín alatti vizek

A felszíni és felszín alatti vizek állapotában 2015-ben bekövetkezett változások miatt megoldást kell találni továbbra is az elkerülő építése miatti Déli területek vízelvezetésére, a bezárt hulladéklerakóra (rossz vízminta eredménye okán), valamint a rendezési terv módosítása a patakok védtávolságának csökkentése miatt.

Nádasd Község igazgatási területének északi árvízjárta része és a patakok menti sávjai a felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezetéhez tartozik.

Általánosságban elmondható, hogy összefüggő talajvíz csak a völgyekben található 4-6 méter közötti mélységben. Kémiaileg kalcium-magnézium hidrogén-karbonátos jellegű. Az artézi kutakkal a település nem rendelkezik, azonban vannak fúrt kutak, melyek száma nem nagy. Mélységük 10-60 méter közötti. A vízkészlet kihasználtsága a felszínieken 20%, a felszín alattiakon 40% körüli. A területen a talajvízszint alapvetően mély fekvésű.

A vízfolyások ritkán száradnak ki. A vízminőség még jó. A 201/2001 (X.25.) Kormány rendeletben előírt határértéknél magasabb arzén, vas és mangán tartalmat nem mutatott ki.

III. Levegő minőség

A levegőtisztaság-védelem a környezetvédelem egyik legfontosabb feladata. A légszennyezés közvetlenül hat az emberi egészségre, egyben befolyásolja a környezet más elemeinek állapotát is. A levegőtisztaság-védelem felmérésénél figyelembe kell vennünk a termelési és fogyasztási tevékenységeket, valamint a közlekedés következtében a légtérbe kerülő szennyező anyagok mennyiségét, minőségét. A településen belül nincs jelentős légszennyezést kibocsátó forrás. A pontforrások légszennyező hatása főként lokális, vagy nem szennyező.

Nádasd Község számára az egyik legfontosabb kérdés a közúti közlekedésből származó légszennyezés. A forgalom okozta emisszió jelentős volt, amelynek megnyugtató megoldásaként a 86-os főútvonalat elkerülő útvonal kiépítésével gyakorlatilag megszűnt. A német MLuS92-Stand 1996 terjedési modell törvényszerűségeinek számítása során megállapítást nyert, hogy a település jelenlegi levegőszennyezés egyik komponens esetében sem haladja meg a jelenleg hatályos jogszabály (4/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött

légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről) által meghatározott határértékeket. Mért értékek pl.: CO átlag: 51 μm^3 , CH átlag: 5 μm^3 , NO átlag: 6 μm^3 , SO₂ átlag: 4 μm^3 , Korom átlag: 0,7 μm^3 .

A parlagfű szennyezettség visszaszorítására lakossági, hivatali illetve más hatóság megkeresésére hatósági eljárás nem indult 2014. év folyamán. Közérdekű védekezésre sem volt szükség.

Célként fogalmazódik meg minden évben a kommunális fűtésből eredő káros kibocsátások csökkentése, a fűtési energiaigény csökkentésével kis szennyezőanyag-kibocsátású tüzelő berendezések és megfelelő minőségű tüzelőanyagok alkalmazásával. A káros kibocsátás csökkenését eredményező építőipari, építészeti megoldásokat előnyben kell részesíteni. Ennek érdekében külön felhívást tett közzé az önkormányzat a háztartási tüzelőberendezések előírásoknak megfelelő használatáról.

A megújuló energiaforrások használatának akadályait meg kell szüntetni, fokozatosan ki kell építeni elősegítésének rendszerét. Kijelenthető, hogy az előző évek gyakorlatához képest előrelépés történt a megújuló energiafelhasználás területén. Napelem rendszer kiépítése történt a helyi Művelődési Házon, illetve az iskola épületén.

IV. Zaj- és rezgésterhelés

A zaj és rezgésterhelés elsősorban a 86-os főútvonal 300 méteres körzetében volt leginkább jellemző. Az elkerülő út megépülésével a belterületen ez megszűnt. 2015-ben is volt lakossági jelzés pl. a mezőgazdasági szárítóra. Kereskedelmi, vendéglátási, településüzemeltetési zajterhelés időszakosan tapasztalható csak.

V. Természeti és védett értékek

Nádasd igazgatási területének a Szabályozási terven körülhatárolt délnyugati része az Őrségi Nemzeti Parkhoz, az előbbi terület és ezen felül az északnyugati és északi rész az európai NATURA 2000 hálózathoz tartozik, amelyen belül cél a biológiai sokféleség, a természetközeli állapot megőrzése, környezetkímélő gazdálkodás bevezetése. Az önkormányzat 2010-ben fogadta el a Helyi épített és természeti értékek védelméről szóló 4/2010.(V.14.) sz. rendeletét, melyben meghatározza a helyi védelem alá tartozó természeti és épített értékek körét, és a hozzájuk kapcsolódó feladatokat és eljárásrendeket.

Az igazgatási területen találhatóak még országos természeti védelem alatt álló kataszterezett források, valamint a belterület és az igazgatási terület déli része a kiemelten fontos érzékeny természeti terület övezetébe tartozik.

Egyedi tájértékek: pl. a Borona-ház Várhegy, Batthyány pince Hegyalja ...

Változás 2015-ben, hogy a Jáger-ház elbontásra került.

VI. Infrastruktúra

Ivóvízellátás

A település Katafa Községgel közös ivóvízellátását kettő db mélyfúrású kút biztosítja Katafán, rétegvízből. Innen kerül átvezetésre Nádasdra. Az ivóvízhálózat 9.804 m hosszú. A rendszer működtetését a Vasvíz Zrt. végzi. Az önkormányzat célja, hogy a településen élőknek a megfelelő, emberi egészséget és életminőséget nem veszélyeztető ivóvíz jusson. Az ellátottság nagyfokú, a lakosság több mint 98%-a részesül vezetékes ivóvíz ellátásban. A kutakból kitermelt vizekben a vízkémiai vizsgálatok a 201/2001 (X.25.) Kormány rendeletben előírt határértéknél magasabb arzén, vas és mangán tartalmat nem mutattak ki.

Szennyvízkezelés

Nádasd Község belterületén a központi területek teljes mértékben csatornázottak, a Katafa községgel közös szennyvíztisztító 250 m³/nap kapacitású, a bővítés lehetőségét vizsgálja az önkormányzat.

2013. január 1-től a A Vasvíz Zrt. látja el a szolgáltatást, a kimenő tisztított víz vizsgálati értékei a hatályos jogszabályban meghatározott határértékeken belül vannak.

Csapadékvíz elvezetés

A közművek vonatkozásában a legtöbb hiányosság a felszíni vízrendezésnél található. Ennek megoldása érdekében – ahogy már az előző évben is megállapítottuk – a jövőben meg kell vizsgálni minden esetleges pályázati lehetőséget. Célszerű lenne szakember bevonásával meghatározni a vízelvezetők felújításának helyét az elkerülő építésének változásai miatt. Kisebb mértékű előrelépésnek lehet tekinteni a Hegyaljai részen a belvíz megszüntetést célzó árkolást.

Közlekedési hálózat

Nádasdon a saját kezelésű belterületi közutak hossza 7,4 km, melyből aszfaltbetonnal és öntött aszfalttal burkolt 3 km. 2015-ben a Kossuth L. u. 430 m szakasz új aszfaltburkolatot kapott.

Portalanításra szoruló utak 1,5 km, utcánkénti bontásban részletezve: Ady Endre u. (300m); Bajcsy Zs. u. (300m); Ifjúsági u. (150m); Temető u. (400m); Petőfi S. u. /kerékpárút mellett a 831 hrsz./ (350 m);

Erősen elhasználódott, kátyús utak 2,03 km, utcánkénti bontásban részletezve: Dobó u. (470m); Bajcsy Zs. u. (160m); Rákóczi F. u. (270m); Táncsics M.u. (730m); Vasúti u. - Katafai út (400m). A Táncsics M. u. és a Kossuth L. u. közt összekötő „Poros út” kavicsos felújításra szorul (440m). Nem saját kezelésű belterületi út a Petőfi S. u. (1800m) és a Hegyhátsál-Halagy összekötő út (1670m)

A külterületi közutak hossza 3,141 km, melyből amelyből a Katafai út (Miseút), a Németfalusi út és a Táborhegyi út a jelentősebb.

A 86-76-os elkerülő út megépítése kapcsán megszűnt a Széles út átjárhatósága. Várhatóan 2016. áprilisára készül el a Poros út 86-os főúton történő átvezetése a Cser-hegyi út felé.

Önkormányzati kezdeményezés szükséges az előzőekben említett átjáró és a Széles út összekötésére az érintett gazdák bevonásával.

A gyalogutak és járdák hossza 8,696 km, melyből aszfaltbetonnal és öntött aszfalttal burkolt 4,53 km. Felújításra szorul 1000 méter, utcánkénti bontásban részletezve: Petőfi S. utcában (1.000m). Új járda építése a Kossuth Lajos utcában mintegy 25 méteres szakaszon. A Hegyhátsáli út melletti 150m járdaszakasz felújításának megrendelése megtörtént, kivitelezés várhatóan pár héten belül megtörténik.

A kiépített utak területe 31.546 m², melynek tisztításáért az önkormányzat felelős.

Az önkormányzatot megkereste a KKK vezetősége a 86-76-os elkerülő út megépülése után amiatt, hogy mely utakat kívánják átadni önkormányzati kezelésbe a közeljövőben. Ennek egyeztetése folyamatban van.

Energiaellátás

A Község villamos energiaellátó hálózat már évtizedekkel ezelőtt kiépült, minden lakás számára a villamos energia szolgáltatás bejelentés alapján lehetséges. A rendszer megfelelően működik és a szolgáltató az E.ON Energiaszolgáltató Kft. a további lakossági és gazdasági igényeket is ki tudja elégíteni. A közvilágítást a Közvil Zrt. működteti.

Gázhálózat

Nádasdon 2002-től kezdődően épült ki a vezetékes gázhálózat. Az évek során egyre bővült a vezetékek hálózata hossza. A gázszolgáltatást az MAGÁZ Zrt. végzi, a szolgáltatás minőségével 2015-ben sem volt jelentősebb probléma. A hálózat bővülésével párhuzamosan nőtt a gázhálózatba bekötött lakások aránya is.

VII. Hulladékkezelés

A települési szilárd hulladék begyűjtését és elszállítását Nádasd Község közigazgatási területén a Müllex Körmend Kft végzi, azonban a hatályos jogszabályi feltételeknek eleget téve a szolgáltatási szerződésük 2015. december 31-én megszűnik. Jelenleg az ajánlati felhívások kiküldése zajlik.

A településen a hulladékszállítás hossz ideig hetenkénti gyakorisággal, hétfői napokon a kora délelőtti órákban történt. Az önkormányzat megkérdezte a lakosság véleményét és a nagy részük nem kívánt ezen változtatni, illetve akik szerették volna a kétheti szállítást, nekik a kisebb edényeket javasoltuk (olcsóbb is és praktikusabb is a kisebb háztartásokban, a szállítási díjat a cég a használatban lévő hulladékgyűjtő edény őrztartalmához igazítja).

A lomtalanítás évi 1 alkalommal, előre meghirdetett akció keretében történik. A hulladék szelektív módon, zsákokban történő elszállítása négyhetenként valósult meg, csütörtöki napokon, valamint négy szelektív gyűjtő szigeten lehet a háztartási hulladékot szelektíven gyűjteni. A használt sütőolaj elszállítása is szelektív módon történt, külön, az erre a célra szolgáló műanyag edényben, négyheti szállítási gyakorisággal.

Nádasd önkormányzata a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtésére, elszállítására és elhelyezésére irányuló közszolgáltatásról szóló önkormányzati rendeletet alkotott 2014. évben, melyet a 6/2014. (VIII.29.) sz. rendeletével fogadott el.

A 2014. évben a háztartásokban kihelyezésre került komposztáló ládák használata folyamatos. A gyakorlati tapasztalatok és jelzések szerint a lakosság igényelne még új edényeket, ha lenne rá lehetőség.

VIII. Környezetvédelmi Program, Hulladékgazdálkodási Terv

Nádasd Község képviselő-testülete a 4/2010.(V.14.) sz. rendeletét, amelyet a 62/2010 (V.13.) sz. határozatával fogadott el, megalkotta a Települési Rendezési Tervét, melynek része Nádasd Község Környezetvédelmi Programja.

Önkormányzatunk 2009. júniusától 2014. december 31.-ig volt tagja a Nyugat-dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak. A Társulás egyik célja a bezárt hulladéklerakó rekultivációs tervének elkészítése volt, valamint ennek ismeretében a rekultiváció elvégzése pályázati források segítségével. Ez azonban nem valósult meg.

A bezárt lerakó rekultivációs tervét pályázat segítségével készítettük el. Ennek részeként a hulladéklerakó bejáratai lezárásra kerültek (kerítés, sorompó) és egyben kialakították a monitoring rendszert, valamint tájékoztató táblák kerültek kihelyezésre. A pályázattal lehetőség nyílt a felszíni víz rendezésre is.

IX. Összefoglalás

A tájékoztató összefoglalásaként elmondható, hogy az előző évekhez képest a Község környezeti állapota összességében nem romlott. A települési önkormányzat a költségvetésében biztosítja a forrásokat, amelyek felhasználásával elősegíti a környezeti állapot javulását. Célként megfogalmazható, hogy ehhez megfelelő támogatást nyújthatnának még az esetleges jövőbeni pályázati lehetőségek.

